

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-595379-I/08/RR

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 22/10/2008r.

Pan
Radosław Sikorski
Minister Spraw Zagranicznych

Al. J. Ch. Szucha 23
00-580 Warszawa

Wielce Szanowny Panie Ministrze

Do Rzecznika Praw Obywatelskich zgłaszają się obywatele polscy, którzy pragną zorganizować pogrzeby chrześcijańskie członkom swoich rodzin spoczywających obecnie na terenie' Ukrainy, którzy zostali zamordowani przez nacjonalistów ukraińskich. Przedmiotową kwestię reguluje umowa z dnia 21 marca 1994 r. zawarta w Warszawie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy *o ochronie miejsc pamięci i spoczynku ofiar wojny i represji politycznych* (Dz. U. Nr 112, poz. 545).

Niestety, zgodnie z informacjami przedstawionym przez Sekretarza Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa (nr R-VI/UR/3304/2008) wyżej wymieniona umowa nie jest przez stronę ukraińską wykonywana - w szczególności dotyczy to art. 4, który w ust. 1 przewiduje, iż „każda z Umawiających się Stron na swoim terytorium państwowym będzie utrzymywać miejsca pamięci i spoczynku żołnierzy i osób cywilnych drugiej Umawiającej się Strony, [...] zgodnie z odpowiednimi postanowieniami Konwencji genewskich o ochronie ofiar wojny i Protokołów dodatkowych do nich”, zaś w ust. 2 „każda z Umawiających się Stron na swoim terytorium państwowym będzie sprzyjać przedsięwzięciom drugiej Umawiającej się Strony w zakresie urządzania miejsc pamięci i spoczynku oraz uczczenia pamięci poległych i pomordowanych. Mogą być przy tym wykorzystywane symbole narodowe i religijne [...]”.

Jednocześnie Rada OPWiM nie posiada instrumentów, które pozwoliłyby na zachęcenie strony ukraińskiej do bardziej stanowczych działań. Z tego też względu, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra jako organu właściwego do podjęcia odpowiednich kroków na szczeblu międzyrządowym w przedmiocie wykonywania umowy polsko-ukraińskiej, o zajęcie stanowiska w tejże sprawie i poinformowanie mnie o podjętych działaniach.

Łaczą wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski